

M'ho hauria dit

En l'ús temps composts, formats amb el verb auxiliar haver, persisteix encara una substitució indeguda del condicional (compost) pel temps anomenat plusquamperfet de subjuntiu. Denunciada diverses vegades com a inadmissible, no ha estat, com hem dit, eliminada del tot i darrerament hem tingut ocasió de veure'n nombrosos exemples en diverses publicacions.

Com tothom sap, el condicional del verb haver és hauria, hauries, hauria, hauriem, etc., i l'imperfet de subjuntiu (amb el qual es forma el plusquamperfet —és a dir l'imperfet compost— de tots els verbs) és hagués haguéssis, hagués, haguéssim, etc. En les oracions compostes en què s'expressa que la realització del verb de l'oració principal depèn de l'acompliment de la corresponent a l'oració subordinada, s'ha d'usar —si es tracta, és clar, d'una acció passada— en la primera, és a dir, en la principal, el condicional compost i en la segona, és a dir, en la subordinada, el plusquamperfet de subjuntiu: Si m'ho hagués dit no m'hauria (en lloc de «no m'hagués»), sabut tant de greu. Suposant que me n'hagués parlat ens hauriem (en lloc de «ens haguéssim») entès. Encara que s'haguessin enfadat ja haurien (en lloc de «haguessin») fet les paus.

En algunes ocasions l'oració subordinada resta sobreentesa: M'ho hauria dit, Ja ens hauriem posat d'acord, Li hauria donat una explicació. I també en aquests casos es comet, i cal mirar d'evitar-ho, la substitució indeguda del condicional pel temps de subjuntiu (Hagués i haguéssim en lloc de hauria i hauriem).

Cal afegir-hi que el condicional del verb haver té una forma secundària, haguera, hagueres, haguera, haguérem haguéreu, hagueren, que pot usar-se també en aquest casos Però no sembla desencertat recórrer preferentment a les formes principals.

Albert Jané